

1. Nr inwentarza: 1291
2. Autor/rzy: Stanisław Wyspiański
3. **Tytuł egzemplarza: Noc listopadowa**
4. Inne wersje tytułu (wg afisza):
5. Tytuł oryginalny:
6. Autor przekładu:
7. Współpraca (autor adaptacji): Ludwik Solski (inscenizacja)
8. Słowa kluczowe: Stanisław Wyspiański, *Noc listopadowa*, Ludwik Solski, pośmiertne premiery sztuk Wyspiańskiego
9. Data, miejsce, rok wydania [druki]: odbito w drukarni Uniwersytetu Jagiellońskiego nakładem autora, Kraków 1904
10. Data utworzenia egzemplarza teatralnego: 1908
11. Typ zasobu: druk, egzemplarz teatralny
12. Oznaczenia, pieczęcie: Teatr Miejski w Krakowie, Biblioteka Teatru im. Juliusza Słowackiego
13. Noty (obsada, skreślenia): autograf Solskiego z 1908 r., zapiski suflera, z datami spektakli od 28.11.1908 do 28.08.1912 r, skreślenia i notatki ołówkiem czarnym, czerwonym, niebieskim, fioł., adnotacja: „1920 Lenk-Janikowska” [sufler]
14. Język: polski
15. Opis fizyczny: s. 202, 210 x 135 mm, afisz 19-22 VIII 1920
16. Lokalizacja oryginału: Archiwum Artystyczne i Biblioteka Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie
17. Prawa: domena publiczna
18. Inscenizacje powiązane:
 - a) Teatr, scena: Teatr im. J. Słowackiego
 - b) Data/y premier/y: 28.11.1908, 25.05.1910 (wznowienie), 26.08.1911 (wznowienie), 28.08.1912 (wznowienie), 20.08.1914 (I akt), 3.05.1915 (I Akt), 29.11.1917 (I i VIII odsłona), 22.08.1920
 - c) Reżyseria: Ludwik Solski (1908), Stanisław Stanisławski (1914), Józef Sosnowski (1917, 1920)
 - d) Scenografia/kostiumy: Jan Spitziar („według modeli uznanych przez S. Wyspiańskiego”), Bronisław Gembarzewski (wzory kostiumów), Ludwik Rozwadowicz (wykonanie kostiumów)
 - e) Autor muzyki: Bolesław Raczyński

f) Obsada/y:

Piotr Wysocki – Józef Węgrzyn (1908), Waclaw Nowakowski (1914), Kazimierz Przysański (1917), Janusz Nowacki (1920)

Podchorąży – Stanisław Stanisławski (1908), Karol Rdzawicz (1917), Henryk Modrzewski (1920)

Wielki Książę Konstanty – Józef Sosnowski (1908, 1920)

Joanna – Irena Solska (1908), Antonina Klońska (1920)

Gendre – Marcin Rydzewski (1908), Jan Guttner (1920)

Kuruta – Waclaw Szymborski (1908, 1920)

Makrot – Leon Stępowski (1908), Julian Dobrzański (1920)

Oficer służbowy – Tadeusz Rojewski (1908), Jan Dobiesław (1920)

Goszczyński – Jerzy Leszczyński (1908), Adam Bystrzyński (1920)

Nabielak – Maksymilian Węgrzyn (1908), Władysław Krasnowiecki (1920)

Student – Edmund Weychert (1908), Zbigniew Warmiński (1920)

Lubowidzki – Kazimierz Brandt (1908, 1920)

Frieze – Grzegorz Senowski (1908, 1920)

Stanisław Potocki – Ludwik Solski (1908), Ryszard Wasilewski (1920)

Reżyser teatru Rozmaitości – Stanisław Stanisławski (1908), Tadeusz Białkowski (1920)

Kudlicz – Leonard Bończa (1908), Karol Mirecki (1920)

Aktor w roli Fausta – Józef Żelawski (1908), Henryk Modrzewski (1920)

Aktorka w roli Małgorzaty – Janina Janiczówna (1908), Leonia Bracka (1920)

Aktorka w roli Wenus-Heleny – Helena Górską (1908), Maria Makarczykówna (1920)

Chłopi – Włodzimierz Kosiński (1908), Józef Motyczyński (1920)

Oficer Dąbrowski – Marian Mariański (1908), Jan Dobiesław (1920)

Joachim Lelewel – Edmund Weychert (1908), Zygmunt Nowakowski (1920)

Prot Lelewel – Leonard Bończa (1908), Kazimierz Brandt (1920)

Ich siostra – Faustyna Krysińska (1908), Zofia Ordyńska (1920)

Ich ojciec – Marian Jednowski (1908, 1920)

Bronikowski – Józef Mielnicki (1908), Adam Bystrzyński (1920)

Porucznik Czechowski – Józef Żelawski (1908), Alfred Szymański (1920)

Porucznik Zaliwski – Włodzimierz Miarczyński (1908, 1920)

Oficer rosyjski – Tadeusz Rojewski (1908)

Mody Gendre – Stanisław Stanisławski (1908), Tadeusz Białkowski (1920)

Nowicki generał – Jan Kowalski (1908), Józef Motyczyński (1920)

Adam książę Czartoryski – Marian Jednowski (1908, 1920)

Mieszczanin – Hipolit Wójcicki (1908), Stanisław Kustowski (1920)

Rzemieślnik – Tadeusz Gorzkowski (1908), Bolesław Puchalski (1920)

Obywatel – Józef Nowicki (1908), Grzegorz Senowski (1920)

Przechodzień – Wiktor Bojnarowski (1908)

Wincenty Krasiński – Włodzimierz Sobiesław (1908), Zygmunt Nowakowski (1920)

Łukasiński – Ludwik Solski (1908), Władysław Bracki (1920)

Pallas – Stanisława Wysocka (1908), Laura Pytlińska (1914), Amalia Rotter (1917, 1920)

Nike Napoleonidów – Leonia Barwińska (1908), Alina Gryficz (1914), Leokadia Pancewicz (1917), Aldona Jasińska (1920)

Nike spod Salaminy – Helena Łazarewiczówna (1908), Wanda Jarszewska (1914), Helena Zahorska (1917), Z. Chełmirska (1920)

Nike spod Termopil – Helena Sulima (1908), Irena Regiczówna (1914), Janina Zarzycka (1914, 1917) Anna Rostowska (1920)

Nike spod Maratonu – Józefa Kopczewska (1908), Oktawia Trembińska (1914), Stanisława Ślubicka (1914), Helena Górską (1917) Kamila Wrońska (1920)

Nike Trojańska – Aniela Łomska (1908), Helena Górską (1914), Aniela Wirską (1917), Maria Malenowska (1920)

Nike spod Cheronei – Helena Arkawinówna (1908), Jadwiga Turowiczówna (1914), Róża Łuszczkiewiczówna (1917), Halina Kacicka (1920)

Demeter – Bronisława Wolska (1908), Ada Kosmowska (1920)

Kora – Władysława Ordon-Sosnowska (1908), Maria Hryniewiczówna (1920)

Ares – Marian Mariański (1908), Władysław Bracki (1920)

Hermes – Zenon Mastalski (1908), Alfred Szymański (1920)

Hymen -*** (1908, 1920)

Satyr I – Ludwik Solski (1908), Włodzimierz Miarczyński (1920)

Satyr II – Leon Czechowski (1908), Józef Orwid (1920)

Satyr III – Włodzimierz Miarczyński (1908), Kazimierz Brandt (1920)

Satyr IV – Leon Stępowski (1908), Władysław Krasnowiecki (1920)

Kera I – Helena Czarnecka (1908), Anna Rostowska (1920)

Kera II – Stanisława Ślubicka (1908), Z. Chełmirska (1920)

Kera III – Józefa Modzelewska (1908), Maria Malenowska (1920)

g) Identyfikacja ingerencji (autorzy ingerencji, rodzaj – np. suflerskie, reżyserskie, inspicjenta): egzemplarz reżyserki suflersko-inspicjencki

h) Opis powiązanych inscenizacji:

Prapremierowe przedstawienie *Nocy Listopadowej*, choć konsultowane za życia Wyspiańskiego, przypadło na czas już po śmierci artysty – z tym większym rozmachem je przygotowano. Tekst z konieczności skrócono aż o 40%. Teatr zdobył się na niespotykane dużą ilość nowych dekoracji, które ceniono za wierność i niepowtarzalny klimat, i o których osobno rozpisywali się recenzenci. Był to największy atut spektaklu. Tło w scenach poetyckich – osnuto transparentną gazową zasłoną oraz oświetlono czerwono-błękitnym światłem (ten efekt wymusiła niejako krytyka, już po premierze, domagając się wyraźniejszego przejścia od panującego w scenach historycznych realizmu do liryzmu). Liczba dekoracji wzrosła jeszcze po wznowieniu spektaklu w 1911 roku, wtedy też wykorzystano nowo zakupiony horyzont (w tle wydarzeń powstańczych na Starym Mieście). 20 sierpnia 1915 roku zagrano I akt na inaugurację sezonu, na dochód Polskiego Skarbu Wojennego (poz. 76), a 3 maja 1915 jako część programu upamiętniającego Konstytucję 3 Maja.

W 1920 roku przed przedstawieniem wprowadzono nowy element: Zygmunt Nowakowski wygłosił prolog pióra Edwarda Leszczyńskiego.

i) Uwagi: egz. oprac. przez L. Solskiego 1908 r., oraz suflerski 1920 r.

By zapęłnić scenę tłumami powstańców – Solski zastosował znany w teatrze „podstęp”, ci sami statyści po przejściu przez scenę, szybko za kulisami wracali do pochodu i odgrywali dalszy skład oddziału wojskowych (zob. uwagi Solskiego na stronie 138).

Opracowanie: Dorota Jarząbek-Wasyl

Opis merytoryczny do egzemplarza teatralnego zdigitalizowanego w ramach projektu digitalizacyjnego Cyfrowe Arcydzieła Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie ("CATS") - etap I, *Dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury w ramach zadania KULTURA CYFROWA 2021.*